

The background image shows a modern office interior with large glass windows. The floor is made of light-colored square tiles. There are several wooden benches and young trees planted in the space. The lighting is bright, suggesting a sunny day. The overall atmosphere is clean, professional, and eco-friendly.

Kestävyysraportin varmennus

Robert Söderlund, BDO

Varmennukset aluksi rajoitetun varmuuden tasolla

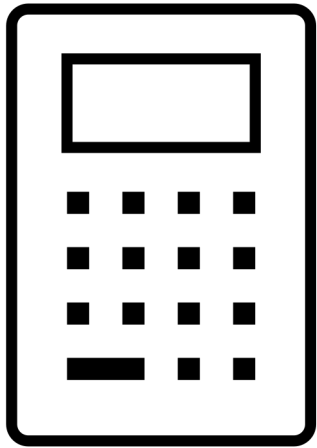
	Rajoitettu varmuus	Kohtuullinen varmuus
Tavoite	Toimeksiannon suorittaja pienentää toimeksiantoriskin toimeksiannon olosuhteissa hyväksyttävälle tasolle, joka kuitenkin suurempi, kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa, perustaksi johtopäätöksen esittämiselle, jossa ilmaistaan, onko tietoon tullut seikkaa (tai seikkoja), jotka antavat syyn uskoa, että kohdetta koskeva tieto olisi olennaisesti virheellinen.	Toimeksiannon suorittaja pienentää toimeksiantoriskin toimeksiannon olosuhteissa hyväksyttävän alhaiselle tasolle johtopäätöksensä perustaksi. Johtopäätös esitellään muodossa, joka ilmaisee toimeksiannon suorittajan näkemyksen lopputuloksesta , joka on saatu mittaamalla kohde kriteerejä käyttäen tai arvioimalla sitä kriteerien perusteella.
Toimenpiteet	Yhdistelmä ammatillisen harkinnan perusteella määriteltyjä toimenpiteitä, mitkä voivat sisältää esimerkiksi haastatteluja, toimipaikkakäyntejä, prosessien läpikäyntiä ja testausta, sovellettavien ohjeistojen soveltamisen läpikäyntiä, uudelleenlaskentoja ja otostarkastuksia. Suoritettavat toimenpiteet ovat luonteeltaan, ajoitukseltaan ja laajuudeltaan rajoitettuja verrattuna kohtuullisen varmuuden toimeksiantoon, mutta ne on suunniteltu tuottamaan varmuustaso, joka on toimeksiannon suorittajan ammatillisen harkinnan mukaan mielekäs - lisää aiottujen käyttäjien luottamusta kohdetta koskevaan tietoon.	Samat kuin rajoitetun varmuuden puolella, mutta lisäksi muodostettava käsitys toimeksiannon kannalta relevanteista sisäisestä valvonnasta, arvioitava kontrollien rakennetta ja sitä onko ne otettu käyttöön (ei pelkkä tiedustelu) ja lisäksi hankittava muuta soveltuvaa evidenssiä.
Johtopäätös	Johtopäätös ilmaistaan muodossa, jossa kerrotaan, onko suoritettujen toimenpiteiden ja hankitun evidenssin perusteella toimeksiannon suorittajan tietoon tullut seikkaa , joka antaisi hänelle syyn uskoa, että kohdetta koskeva tieto on olennaisesti virheellinen.	Kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa johtopäätös ilmaistaan positiivisessa muodossa - suoritettujen toimenpiteiden ja hankitun evidenssin perusteella tiedot ovat olennaisilta osin oikein.

Kommentit

- Kestävyystietojen omat varmennusstandardit (ISSA 5000) vielä tulossa
- Tähän mennessä (ja tällä hetkellä) yleisimmin käytetty varmennusstandardina ISAE 3000 ”*Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevan taloudellisen informaation tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus*”
- Myös useita yhteneviä tekijöitä tilintarkastukseen
  - Riippumattomuus ja eettiset vaatimukset
  - Ammatillinen skeptisyys
  - Ammatillinen harkinta
- Olennaisuus määritettävä - varmuuden taso ei vaikuta olennaisuuteen, koska raportilla samat aiotut käyttäjät ja tarkoitus

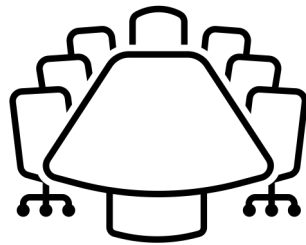
Kestävyyseraportoinnin varmentaminen edellyttää kommunikointia usean eri organisaation osan kanssa

Tilintarkastus

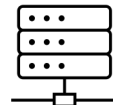

Talous

Painottuu vahvasti yhteistyöhön taloustiimin kanssa, raportointi yleensä johdolle ja hallitukselle - muut organisaation osat yleensä mukana prosessikuvauksissa, kontrollitesteissä ja näihin liittyvissä haastatteuluissa

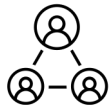
Johto

IT

Laki

HR

Myynti

Hankinnat

Kestävyyseraportoinnin varmennus

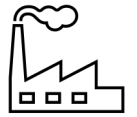
Talous

Johto

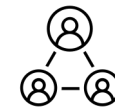
ESG

Tuotanto

Laki

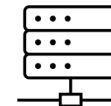
HR

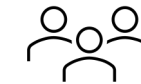
Myynti

Hankinnat

IT

Henkilöstö

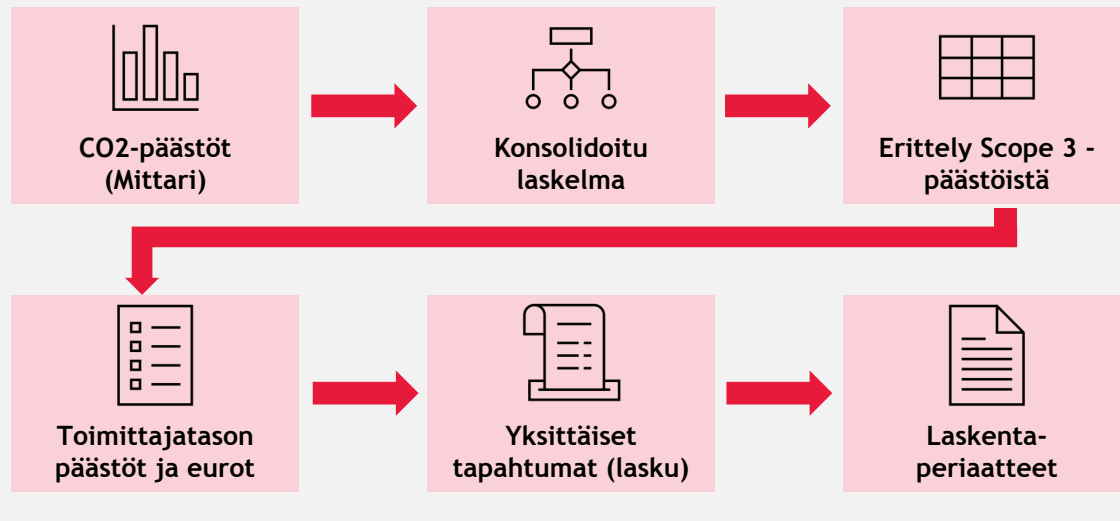
Markkinointi

Haastateltavien ja osallistettavien joukko ja toimipaikkakäyntien määrä voi kasvaa tilintarkastukseen verrattuna - taloustiimillä edelleen todennäköisesti merkittävä rooli, mutta paljon läpikäytävää tietoa muiden organisaation osien tuottamana

Moni ensimmäistä kertaa mukana varmennuksessa

Audit trail ja dokumentointi - varmentajan odotuksia

- Kestävyysraportti on virallinen ja julkinen dokumentti siinä missä toimintakertomus ja tilinpäätös - **hyvä suhtautua samalla vakavuudella**
- Hallituksella vastuu tietojen oikeellisuudesta
- Samoin kuin kirjanpidon tositemaineistonkin kohdalla, hyvä dokumentaatio ja selkeä audit trail on varmuuden kannalta erittäin tärkeitä

- ▶ Vaatii taloudellisen tiedon raportointiin verrattuna muutoksia raportointiprosessiin (lisää osallisia, uudet aikataulut, käytännöt, järjestelmät)
- ▶ Dataa tuottamassa ja keräämässä moni, joilla ei aikaisempaa kokemusta tositemaineiston käsittelystä - dokumentaation taso ja audit trail voi olla monelle uusi asia ja vaatia kouluttamista
- ▶ Varmentajan kannalta hyvin dokumentoitu ja perusteltu olennaisuusanalyysi on erittäin tärkeä

Varmennuksen aikataulut - esimerkki ensimmäisen vuoden tarkastuksesta

Lähestymistapa

SUUNNITTELU

TOTEUTUS

RAPORTOINTI

Suunnittelu ja riskien määrittely

Olenaisuusanalyysin läpikäynti

- Keskustelut avainhenkilöstön kanssa
- Riskien tunnistaminen, ESG-strategian läpikäynti
- Aikataulujen sopiminen
- Olenaisuuden määrittely

- Riskianalyysin, scopen ja liiketoimintojen huomioiminen
- Benchmarkkaus standardeihin ja verrokkeihin (toimiala)
- Sidosryhmien osallistaminen ja input
- Olenneiden vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arviointi - miten johto/hallitus mukana

Prosesseihin ja kontroleihin liittyvä työ

- Toimipaikkavierailut
- Haastattelut
- Prosessien ja kontrollien arviointi
- Avainprosessien läpikulkutestit

Analyttiset toimenpiteet ja substantiivinen tarkastus

- Substantiiviset toimenpiteet
- Uudelleenlaskennat
- Analyttiset toimenpiteet
- Raportointi- ja konsolidointiprosessin arviointi

Raporttiluonnoksen läpikäynti ja vertailu standardivaatimukseen

Lopullisen raportin varmennus

Q1

Q2

Q3

Q4

2025

Kommunikointi läpi tarkastuksen - esim kuukausittaiset lyhyet statuspalaverit

Kommunikoitu suunnitelma

Väliraportointi havainnoista

Lopulliset havainnot

Raportointi

Jatkuva palaute - proaktiivinen kommentointi ja käytäntöjen jakaminen

“Key takeaways” varmentajan näkökulmasta

Ei raportointia raportoinnin ilosta

- Vastuullisuus huomioitava yritysten toiminnoissa muutenkin kuin raportoinnin osalta
- Regulaation lisäksi painetta läpinäkyvyyteen sidosryhmiltä
- Kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin lopputulema vaikuttaa raportoinnin muotoon merkittävästi - avataan yritykselle tärkeät ja olennaiset seikat, ei tukita turhalla tiedolla

Virallinen ja julkinen raportti - suhtaudu sopivalla vakavuudella

- Osana toimintakertomusta, yhdessä tilinpäätöksen kanssa julkaistava dokumentti, josta hallitus ja johto vastuussa - ei markkinointiharjoitus tai blogiteksti
- Pyrkimys avoimuuteen, läpinäkyvyyteen ja oikeelliseen tietoon - sidosryhmiä kiinnostavaa tietoa, joka varmennettava

Dokumentointi ja audit trail

- Erityisesti kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin dokumentointiin kannattaa panostaa - hyvin dokumentoitu ja selkeän audit trailin analyysi vähentää varmennuksen kysymyksiä huomattavasti
- Datan keräämisestä vastaa tilinpäätöstietoihin verrattuna useampi tiimi - henkilöstön osaamisen kehittäminen

Ajankäyttö tarkastukseen kasvaa, mutta hyvällä yhteistyöllä ei kuormiteta vuoden kiireisintä aikaa

- Etenkin ensimmäisen vuoden tarkastuksessa kestävyysraportoinnin varmennus vaatii paljon resursseja - muutakin kuin valmiin raportin prikkaaminen
- Tekemistä kuitenkin hyvin mahdollista jaksottaa tasaisesti koko vuodelle

'BDO', 'we', 'us', and 'our' refer to one or more of BDO International Limited, its network of independent member firms ('the BDO network'), and their related entities.

The BDO network is an international network of independent public accounting, tax and advisory firms which are members of BDO International Limited and perform professional services under the name and style of BDO (hereafter: 'BDO Member Firms'). BDO International Limited is a UK company limited by guarantee. It is the governing entity of the BDO network.

Service provision within the BDO network is coordinated by Brussels Worldwide Services BV, a limited liability company incorporated in Belgium. Each of BDO International Limited, Brussels Worldwide Services BV and the BDO Member Firms is a separate legal entity and has no liability for another entity's acts or omissions. Nothing in the arrangements or rules of the BDO network shall constitute or imply an agency relationship or a partnership between BDO International Limited, Brussels Worldwide Services BV and/or the BDO Member Firms. Neither BDO International Limited nor any other central entities of the BDO network provide services to clients.

BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

© Brussels Worldwide Services

